

Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029

Eduskunnan lakivaliokunta

22.2.2024

Yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenman

Perus- ja ihmisoikeudet on pidettävä EU:n toiminnan keskiössä

- Epävamatajat nostavat esiin turvallisuuspoliittisia teemoja, mutta tärkeää pitää EU:n perusarvot keskiössä myös Suomen EU-politiikassa: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuna
- Perusoikeuksien kehityksessä ristivetoa: EU:n perusoikeuskirja vuonna 2000, toisaalta rajuja hyökkäyksiä oikeusvaltiorakenteita kohtaan, oikeudenloukkauksia vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä kohtaan, esim. LGBTI-henkilöihin
- EU:n liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen on tärkeä tavoite valtioneuvoston avaintavoitteissa
- EU:n aktiiviset rasismiin vastaiset toimenpiteet ovat erittäin tärkeä osa unionin yhdenvertaisuustyötä myös vuosina 2025- ☐ rasismiin vastainen strategia tarpeen
- Perus- ja ihmisoikeudet on pidettävä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan ja -lainsäädännön keskiössä

Ihmiskaupan torjuminen EU:ssa

- Ihmiskauppa on vakava kansainvälisen rikollisuuden muoto, jolla loukataan vakavasti uhrien perusoikeuksia
- EU:ssa joka vuosi tuhansia ihmiskaupan uhreja, joista valtaosa naisia, useat unionin jäsenvaltion kansalaisia
- Direktiivi ihmiskaupan ehkäisystä luo tärkeän minimitason jäsenvaltioiden toimille, myös sen päivitetty versio
- Lisäksi tarvitaan vahvaa strategiaa myös 2026-
- Verkkovälitteinen hyväksikäyttö ja digitallinen väkivalta myös ihmiskaupassa vahvistuva suunta, joka on tunnistettava rikosoikeuden kehityksessä

Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuminen EU:ssa

- Naisiin kohdistuva väkivalta on Suomen keskeisiä ihmisoikeusongelmia, ja este sukupuolten tasa-arvon toteutumiselle – myös EU:ssa
- Istanbulin sopimukseen eivät ole vielä liittyneet Bulgaria, Latvia, Slovakia, Tsekin tasavalta, Unkari
- Direktiivi jonka hyväksyntä loppusuoralla on tärkeä lisä, joka toivottavasti selkiyttää myös Suomessa väkivallan tunnistamista ja tunnustamista vahvasti sukupuolittuneeksi ilmiöksi, ml. rikoslainsäädännössä
- Väkivallan digitaaliset muodot tuovat uusia pakottavan kontrollin taktikkoja ja mahdollistavat jatkuvan pakottavan ja kontrolloivan hyväksikäytön – tämä huomioitava rikosoikeuden kehittämisessä

